

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 16/2018
17.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА ..., чији је пуномоћник Александар Тасић, адвокат из ..., против туженог ББ Београд, Огранак „...“ ..., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3514/16 од 05.10.2017.године, на седници већа одржаној дана 17.05.2018.године, доноси

ПРЕСУДУ

УВАЖАВА СЕ ревизија тужиоца па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Привредног апелационог суда Пж 3514/16 од 05.10.2017.године и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Привредног суда у Лесковцу П бр. 775/15 од 12.02.2016. године у ставовима један и три изреке.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Лесковцу П бр. 775/15 од 12.02.2016.године, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете плати износ од 6.449.370,50 динара са законском затезном каматом почев од 14.01.2017.године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете плати износ већи од досуђеног, а до тражених 12.898.741,00 динара, а ставом трећим изреке, обавезан је тужени да накнади парничне трошкове тужиоцу у износу од 952.008,00 динара.

Привредни апелациони суд је у поступку по жалби туженог, пресудом П 3514/16 од 05.10.2017.године преиначио пресуду првостепеног суда у првом и трећем ставу изреке и одбио тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете плати износ од 6.449.370,50 динара са законском затезном каматом почев од 14.01.2016.године до исплате.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права, непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио као у изреци ревизијске пресуде, из следећих разлога:

Ревизија тужиоца је основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битним повредама из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. У поступку по ревизији нису испитивани ревизијски наводи у погледу утврђеног чињеничног стања, јер непотпуно утврђено чињенично стање не може бити ревизијски разлог.

Предмет тужбеног захтева је захтев тужиоца за обавезивање туженог на накнаду штете која је тужиоцу проузрокована нестабилним напоном електричне енергије, коју је испоручивао тужени, а услед кога је дошло до квара на машинама тужиоца.

У поступку је утврђено да је 01.07.2011. године дошло до квара на систему снабдевања електричном енергијом туженог и нестанка једне фазе из трафостанице 110/35 кв Услед нестабилности напона дошло је до квара на машинама тужиоца. До квара је дошло и на машини CNC-40 модел НОВВУМ/40-Е за производњу столарије и производа од дрвета. Кривицом туженог дошло је до квара на машини за чију је поправку произвођач наведене машине из ... тражио износ од 5.382 евра, што на дан 03.11.2011. године одговара динарској противвредности од 544.729,44 динара. Тужилац је тужбу поднео 30.10.2012. године и тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 124.628,00 динара на име поправки машина, за шта је доставио и рачуне о извршеној поправци, износ од 538.200,00 динара на име поправки наведене машине CNC-40 и износ од 9.775.000,00 динара на име штете проузроковане повећаним ангажовањем радника због некоришћења наведене машине. Тужени је правноснажно обавезан пресудом Привредног суда у Лесковцу П бр. 133/14 да плати износ од 124.698,00 динара са законском затезном каматом траженом на име поправки других машина, као и износ од 538.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 20.03.2015. године, на име траженог износа за поправку машине CNC-40. По том основу тужени је и исплатио тужиоцу износ од 725.778,50 динара на име досуђене штете и обрачунате камате. Предмет овог спора је преостали део тужбеног захтева тужиоца за накнаду штете проузроковану повећаним ангажовањем радника због некоришћења машине и повећане потрошње електричне енергије, материјала и повећаног шкарта. Пвостепени суд је оценом налаза вештака економске струке утврдио да је укупна штета због некоришћења машине у периоду од 2011. године до 2015. године 12.898,741,00 динар. Штета је проузрокована повећаним ангажовањем радника, већом потрошњом електричне енергије и материјала и повећаног шкарта при раду тужиоца без коришћења наведене машине. Утврђујући да је пасивно држање тужиоца допринело настанку штете у проценту од 50% првостепени суд је обавезао туженог да тужиоцу накнади штету у износу од 6.449.370,50 динара.

Привредни апелациони суд је преиначио одлуку првостепеног суда и одбио захтев тужиоца у целини. Према ставу Привредног апелационог суда

тужени је одговоран за штету насталу на машини тужиоца и за отклањање квара, али је исту накнадио уплатом досуђеног износа од 725.778,50 динара. Тужени није делимично одговоран за штету проузроковану после квара на машини, која је настала некоришћењем машине тужиоца, повећаним ангажовањем радника, већом потрошњом електричне енергије и материјала и повећаног шкарта. Исплатом настале штете на машини у означеном износу од 725.778,50 динара, суд сматра да је тужени успоставио стање које је било пре квара машине у имовини тужиоца, те стога није одговоран за штету која је настала у каснијем периоду. Штета је настала између 2011. и 2015. године када је плаћање и извршено. Према становишту Привредног апелационог суда штета је могла бити отклоњена, односно спречена тиме што ће тужилац отклонити квар и наставити са производњом. Стога суд сматра да је тужилац својим нечињењем, односно пропустом да машину поправи у наведеном периоду допринео да штета по овом основу настане, односно да буде већа од оне која је настала кваром на машини, а коју је тужени тужиоцу већ надокнадио.

Врховни касациони суд не прихвата изражено становиште Привредног апелационог суда.

У поступцима пред нижестепеним судовима утврђено је као део чињеничног стања да је штета настала због некоришћења машине до чијег квара је дошло неспорно услед квара на систему снабдевања електричном енергијом туженог. Штета је настала услед повећаног ангажовања радника, веће потрошње електричне енергије, материјала и повећаног шкарта при раду тужиоца без коришћења наведене машине. Због квара наведене универзалне машине за брушење, сечење и глодање, тужилац је морао да уведе још четири машине и да на свакој упосли још по два радника. За исти производни процес било је потребно 8 радника, док је тај процес код CNC-40 обављало 2 оператера. Зато је ангажовано 6 радника више, повећана потрошња електричне енергије за рад наведених машина и повећан шкарт који је радом наведених машина проузрокован. То је штета за коју је одговоран тужени с обзиром да је иста проузрокована кваром на CNC-40 машини тужиоца до кога је дошло услед квара на систему снабдевања електричном енергијом.

Погрешно је становиште Привредног апелационог суда да је тужилац одговоран за укупну штету проузроковану у периоду од 2011. до 2015. године, јер је својим нечињењем-пропустом да машину поправи допринео да штета настане. Основано се у ревизији наводи да пословање тужиоца, а које је анализирано налазом вештака указује да тужилац није имао финансијских могућности да одмах о свом трошку отклони наведени квар или купи нову машину којом би заменио машину до чијег квара је дошло кривицом туженог. Тужилац није могао спречити настанак штете или умањити њен износ, иако је био солвентан, није био у финансијским могућностима за велика улагања у нову машину, односно порпавку постојеће.

Штета која је евидентно настала за тужиоца као последица квара машине CNC-40 до којег је дошло кривицом туженог, одлуком првостепеног суда је досуђена тужиоцу у висини од 50% јер је проценом суда допринос самог тужиоца настанку, односно увећању штете у смислу члана 192. став 1. ЗОО 50%. Правилно је првостепени суд нашао да је у смислу одредаба члана 185. став 1. ЗОО тужени

одговорно лице за настанак наведене штете. Зато је сагласно утврђеном доприносу тужиоца у настанку штете правилно обавезан тужени на накнаду досуђеног износа од 6.449.370,50 динара са припадајућом законском затезном каматом од 14.01.2016. године до исплате.

Из наведених разлога, а на основу члана 416. ЗПП, одлучено је као у изреци, тако што је преиначена другостепена одлука и потврђена одлука првостепеног суда.

**Председник већа-судија,
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић